

● Neden bir eşlik kitabı gerekiyor?

Bu kitap, *Deutsch – warum nicht?* adlı radyo ile Almanca dil kursumuzun, bu üçüncü bölümünde de, daha önceki bölümlerde olduğu gibi, sizlere eşlik edecek. Lütfen herhangi bir konuyu hatırlamak ya da bir göz atarak pekiştirmek istediğinizde bu kitaba başvurun.

Doğal ki bu kursumuzun asıl önemli bölümünü, radyodan yayınlanacak olan derslerimiz oluşturuyor. Bu bakımdan radyoda yayınlanan derslerimizi mutlaka dinlemeniz gerekiyor. Göreceksiniz ki, dersi dinledikten sonra kitaptaki her şeyi daha kolay anlayacaksınız. Derslerimizde sizden sık sık bazı bölümlere özellikle dikkat edip kavramaya çalışmanız istenecek. Ve bazı sorular sorulacak. Olay nedir, nerede geçiyor, kim kiminle konuşuyor, ne üzerine konuşuyorlar, genel atmosfer nedir? Bu şekildeki sorular her defasında dersteki duruma göre belirleniyor ve size dersin en önemli noktalarını gösteriyor. Lütfen bu sorulara dikkatlice eğilin. Çünkü tek tek bütün sözcükleri anlama çabasına giderseniz; bir süre sonra hiç bir şey anlamıyormuş duygusuna kapılabilirsiniz.

● Kursumuzun üçüncü bölümünde ne gibi yenilikler var?

Daha önceki bölümlerimizde tanıdığınız baş kişiler, bu bölümde de var:

- **Andreas:** Üniversite öğrencisi ve Otel Avrupa'da resepsiyon görevlisi;
- **Ex:** Dişil bir fantazi varlık. Bu görünmez yaratık, sık sık sesini duyurmayı başarıyor. Belki hatırlayacaksınız; Ex, ikinci bölümün sonunda birden kaybolmuştu. Ama bu bölümde yeniden ortaya çıkıyor;
- **Dr. Thürmann:** Berlin'de oturuyor, ama Otel Avrupa'nın kıdemli bir müşterisi;
- **Frau Berger:** Otel Avrupa'nın patronu;
- **Hanna Clasen:** Otel Avrupa'da oda görevlisi.

Derslerimizin yapısı da aynı: önce dialoglarımızı işiteceksiniz. Bunu dialoglara ilişkin kısa açıklamalar izleyecek. Daha sonra, dilbilgisine ilişkin açıklamalarımız geliyor ve en sonunda da, yeniden dialoglarımızı dinleyeceksiniz.

Doğaldır ki, üçüncü bölümde dialoglarımızda konuşulanlar biraz daha zorlaşıyor.

Bu üçüncü kursumuzun ortalarında, olayların geçtiği kent değişiyor: Birinci ve ikinci kurslarımız Aachen kentinde geçiyordu. Oysa bu kursumuzda Berlin'e gidiyoruz. Berlin ve tarihi hakkında bazı bilgiler edinecek; Berlin'e ilişkin öykülerimizi dinleyecek ve belki de bir dereceye kadar Berlin hakkında bir fikir edinmiş olacaksınız.

Üçüncü kursumuzun ilk derslerinde, hem kursumuzun baş kişileri, hem de önemli bazı dilbilgisi kuralları hatırlatılacak. Böylece kursumuza ilk kez katılan dinleyicilerimizin de, kursumuzla bir tanışıklık edinmeleri sağlanmış olacak.

● Eşlik kitabınızda neler var?

A Federal Almanya Cumhuriyeti ve Berlin hakkında bilgiler

Bu bölümde sizlere 1945–1990 yılları arasında Batı ve Doğu Almanya olarak ikiye bölünmüş olan (BRD = Federal Almanya Cumhuriyeti ve DDR = Demokratik Almanya Cumhuriyeti) Almanya'nın tarihi üzerine özet olarak bazı bilgiler vereceğiz. Bu yolla, derslerimizdeki bazı durum ve konuları anlamanız kolaylaşacaktır diye düşünüyoruz.

B Tek tek dersler hakkında bilgiler

1. Dilbilgisi

Bu bölümdeki dilbilgisi kurallarını öğrenmeniz gerekiyor. Sözkonusu dilbilgisi kuralları örneklerle gösteriliyor. Bu bölümde ayrıca derste geçen bazı söyleyiş biçimlerini de bulacaksınız. Ama daha önceki kurslarımızdan farklı olarak, artık Türkçe karşılıklar yok. Ayrıca yalnızca derste geçen söyleyiş biçimi değil, sözlükte karşılaşılabileceğiniz diğer bazı kullanım biçimleri de yeralacak.

Örnek:

Sözgelimi *Sie singt gern* cümlesinin yanısıra, daha genel bir kullanım olan *etwa gern tun* de yeralacak. Böylece Almanca konuşma olanaklarınızı genişletecek; başka bazı cümleler kurmanıza yardımcı olacak. Örneğin: *Er liest gern.*

Eğer bir deyim ya da deyişin Türkçesini kavrayamamışsanız, bunu bulabilmek için ilgili dersin dialog çevirisine bakmanız yeterli olacak. Berlin'de geçen derslerimizde de, Berlin'lilerin özgün konuşma tarzlarına ve Berlin'in güzelliklerine ilişkin bilgiler bulacaksınız.

2. Derste ki dialoglar

Bu bölümde derste ki dialoglar, ya da mektup, şarkı gibi malzemenin Almancasını bulacaksınız. Derste dinlediklerinizi istediğiniz zaman okuyabilmeniz için ve kavrayışınızı kolaylaştırmak için arada kısa Türkçe açıklamalar da yeralıyor. Ola ki bir dersi radyodan dinleyememişseniz, aradaki Türkçe özetler, konuyu anlamanızı kolaylaştıracak.

3. Sözcükler ve deyimler

Her derste karşınıza çıkan yeni sözcükler ve deyimler, diyalogların ardından gelen bu bölümde gösterilmiştir. Daha önceki kurslarda ya da daha önceki derslerde geçen sözcükleri burada bulamayacaksınız. Ayrıca alıntılardaki sözcükler de, sözgelimi Bertolt Brecht'den yapılan bir alıntıda geçen sözcükler burada gösterilmiyor.

4. Alıştırmalar

Alıştırmalarımız, genellikle dilbilgisi kurallarını öğretmeye ve pekiştirmeye yönelik. Ama bazı derslerimizde, sözcük dağarcığınızı geliştirmek için alıştırmalar da var. Sözelimi çapraz bulmacalar ve sözcüklerin doğru kullanılmasını sağlayan alıştırmalar. Üçüncü kursumuzun kitabında yeni bir alıştırma türü ile karşılaşacaksınız: Dialoglarımızda sözü geçen konulara ilişkin bazı ayrıntı metinleri veriliyor. Siz bunlardan hangisinin dersimizde kullandığını bileceksiniz. Bazan da bu metinlerden yararlanmanız istenecek. Alıştırmaların kesin çözümleri ile, esnek karşılıklı olanlara ilişkin bazı çözüm önerilerini, kitabımızın “Çözüm Anahtarı” bölümünde bulabilirsiniz. Çeşitli çözüm olasılıkları taşıyan soruların karşılığı olarak verilmiş yanıtın yanında ** işaretini bulacaksınız. Tümüyle sizin özel yanıtınıza bağlı olan bazı soruların yanıtları ise, doğal olarak çözüm anahtarında yok.

C Dilbilgisine genel bakış

Bu bölümde Üçüncü kursumuzda öğrenilen dilbilgisi kurallarını bir kez daha topluca görebileceksiniz. Üçüncü kursumuzun dilbilgisi bakımından ağırlık noktaları şunlar:

1. Düzenli ve düzensiz fiillerle, yardımcı fiillerin geçmiş zaman halleri.
2. Bileşik cümleler:
İki ana cümlenin, *und*, *aber*, *sondern* gibi bağlaçlarla birbirine bağlanması;
Bir ana cümle ile bir yan cümlenin, *daş* ve *weil* bağlaçlarıyla birbirine bağlanması.
3. İsimlerin sıfatla kullanılışı.

D Alıştırmalar için çözüm anahtarı

Derslerimizin sonundaki alıştırmaların doğru yanıtlarını bu bölümden bakarak kontrol edebilirsiniz.

E Dialogların çevirisi

Dialog çevirileri konuyu eksiksiz anlamanız için bir yardım olarak düşünölmüştür. Özellikle kursumuzun daha önceki bölümlerini izlememişseniz; o bölümlerde geçen sözcüklerin bazılarını bilmemeniz doğaldır. Bunların karşılıklarını görmek bakımından dialog çevirileri yararlıdır. Bazı şiir ya da şarkı sözleri, telif haklarına ilişkin sorunlar yüzünden çevrilmemiştir.

F Alfabetik söz dizini

Bu bölümde, bu kursta karşılaşacağınız yeni sözcükler, alfabetik olarak sıralanmıştır. Birinci ve ikinci kurslarımızda geçen sözcükler bu dizinde tekrarlanmıyor. Sözcüklerin yanında parantez içinde verilen rakam, o sözcüğün ilk kez hangi derste geçtiğini belirtmektedir.

G Fiillerin ve geçmiş zaman biçimlerinin dizini

Bu bölümde ise, kursumuzun her üç bölümünde geçen bütün fiillerin bir dizini yeralıyor. Burada göreceğiniz biçimler, size çeşitli zamanlarda cümle kurmak bakımından oldukça geniş olanaklar tanıyacak.

Örnek:

kommen – kam – gekommen <sein>

Master:

kommen

geçmiş zaman (Præteritum): (er/sie) kam

geçmiş zaman (Perfekt)

ile kullanılan Partizip II:

gekommen

Parantez içindeki *sein, kommen* fiilinin 2.

geçmiş zamanının, *sein* yardımcı fiili ile

kurulduğunu gösteriyor:

Er ist gekommen.

Son olarak bir hatırlatma daha yapalım:

Radyo ile dil kursumuz, pek çok ülkede ve pek çok dilde yayınlanıyor. Bu bakımdan, sizin ülkenize ve dilinize ait bir takım özellikleri, ayrıca gözönüne almamız ve buna göre davranmamız mümkün değildi. Bu açıdan bizi anlayışla karşılamanızı diliyoruz. Sizin için özel olanı, değişik olanı, silze özgü olanı, sizler kadar bilebilmemiz zaten olanaksız.

Gelin kursumuzda sizinle kolkola yeni bilgilere doğru ilerleyelim.

Deutsch – warum nicht? adlı dil kursumuzda sizlere başarılar diliyoruz.

Herrad Meese

Bazı Genel Bilgiler

1 Almanya tarihi üzerine

Aşağıda şematik bir biçimde özetlenmiş olan Almanya tarihine ilişkin bilgiler, bu kursumuzun bazı derslerindeki konuları kavramanızda yardımcı olacaktır. Bu bilgiler, Almanya'nın ulusal kimliğinin oluşması sürecini anlatabilme çabası ile sunulmuştur.

919: Alman Devleti tarihinin başlangıcı. Birinci Alman İmparatorluğu

19. Yüzyıla kadar: Dağılma ve bölünme dönemi

Ondokuzuncu yüzyıla kadar Almanya pek çok küçük devletten oluşuyordu: Dükalıklar, prenslikler ve krallıklar. Bu devletler her biri kendi başına egemen olup, devletin başındakiler olağanüstü yetkilere sahiptiler. Bu anlamdaki bölünmüşlük 19. yüzyıl başına kadar Alman tarihinin karakteristik özelliği idi. Ancak 19. yüzyıl başında ulusal birleşme düşünce ve özlemleri doğdu.

1871–1918: İkinci Alman İmparatorluğu

1870/71: Alman-Fransız savaşı

1871: Versailles'da İkinci Alman İmparatorluğunun kuruluşu. I. Wilhelm'in Almanya İmparatoru oluşu. Berlin'in imparatorluk merkezi olarak belirlenmesi.

1918: Birinci Dünya Savaşı sonunda imparatorluğun yıkılması

1919–1933: Weimar Cumhuriyeti

1919: Weimar Anayasası.

1919: Versailles Barış Antlaşmasının imzalanışı.

1933–1945: Nasyonal Sosyalizm/"Üçüncü İmparatorluk" (Nazi dönemi)

1933: Adolf Hitler'in İmparatorluk Başbakanı olarak adlandırılması

1939: Polonya'ya saldırı ve Polonya'nın işgali ile İkinci Dünya Savaşının başlaması.

1945: Almanya'nın koşulsuz teslim olması ile İkinci Dünya Savaşının sona ermesi. Savaş sonucu Almanya'nın 4 işgal bölgesine ve iki ayrı devlete bölünmesi.

1949–1990: Almanya Federal Cumhuriyeti (BRD) ve Alman Demokratik Cumhuriyeti (DDR) – İki Alman devleti

1949: Almanya Federal Cumhuriyetinin Bonn'u başkent kabul ederek kurulması ve batı sistemine entegre olması

1949: Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin Berlin'i (Doğu Berlin'i) başkent kabul ederek kurulması ve o zamanki Sovyetler Birliği'ne bağımlılığı

Kolayca anlaşılacağı üzere, bu dönemde Almanya, aynı Berlin kenti gibi ikiye bölünmüş durumdaydı. Batıdan doğuya ziyaretlere, başlangıçta izin verilmiyordu. Doğu Almanya vatandaşlarının batıya geçmesi ise tümüyle olanaksızdı. Ancak son dönemlerde, yalnızca emeklilerin geçişine izin veriliyordu. 1945–1957 yılları arasında, Doğu Almanya'dan Federal Almanya'ya kaçan insanların sayısı 2,7 milyonu bulmuştur. Bu rakam nüfusun %15'ini oluşturmaktaydı ve kaçanların büyük çoğunluğu meslek sahibi insanlardı. 1961 yılından itibaren iki ülke arasındaki sınır olağanüstü önlemlerle korunmaya başlandı ve kaçmaya yeltenenlere ateş ediliyordu. Berlin kentinde doğu bölümü ile batı bölümü büyük bir duvarla ayrılmıştı.

3. 10. 1990: DDR'in Federal Almanya'ya katılması

O tarihten bu yana, iki Alman Devleti, Berlin'i başkent ve Bonn'u da hükümet merkezi olarak kabul ederek; yeniden tek bir devlet biçimine kavuşmuşlardır.

2 Berlin'in tarihi üzerine

- 1470: Berlin'in, Brandenburg prensliğinin başkenti oluşu
1709: Berlin'in, Prusya Krallığının başkenti oluşu
1871: Berlin'in Alman İmparatorluğunun başkenti oluşu
1939: İkinci Dünya Savaşının başlaması
1945: İkinci Dünya Savaşının sonu.
Berlin'in dörtlü kuvvetlerce yönetilmesi (İngiltere, Fransa, Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği)
1946: Berlin'de serbest seçimler

1948–1989 İkiye bölünmüş Berlin

- 1948: Berlin'in doğu ve batı olarak ikiye ayrılması
1948/49: Berlin ambargosu
Sovyetler Birliği, Berlin'e giden bütün yolları kapatıp her türlü malın ulaşımını engelliyor. Amerika Birleşik Devletleri kuvvetleri, bir yıl boyunca Berlin'e hava köprüsü kuruyor. Batı Berlin'e ulaşması gereken herkes ve herşey, yalnızca hava yoluyla iletiliyor.
1953: Demokratik Alman Cumhuriyeti rejimine karşı Berlin'de başkaldırı
1958: Chruschow dörtlü işgal kuvvetleri yönetimini iptal ediyor ve Batı Berlin'in bağımsız bir devlet olmasını öneriyor.
1961: Berlin'in bir duvarla ortadan bölünmesi. Batı Berlinliler artık doğuya geçemiyorlar. Berlin duvarı, silahla sıkı bir şekilde korunan bir sınıra dönüşüyor. Doğu Berlin'den Batı Berlin'e kaçmak isteyenlere ateş ediliyor.
1963: İlk geçiş izni anlaşması. Batı Berlin'liler yıl sonunda, Doğu Berlin'de yaşayan akrabalarını ziyaret edebiliyorlar.
1968: Batı Berlin'e seyahat edecek Batı Almanlar için pasaport zorunluluğu ve Doğu Almanya'ya giriş için vize zorunluluğu konuyor.
1989: Duvar ve Brandenburg kapısı açılıyor. Doğu ve Batı Berlin'liler kentte serbestçe hareket edebiliyorlar.
1990: Berlin duvarının yıkılışı

3 Berlin haritası

Berlin

Copyright © by
Kartographischer Verlag
Reinhold Borchers
D-63770 Oberhausen bei Frankfurt am Main
Tel. (069) 461 790-38 Fax (069) 461 753-56
Deutschland - Germany

4 Aylar

1	Januar	Ocak	7	Juli	Temmuz
2	Februar	Şubat	8	August	Ağustos
3	März	Mart	9	September	Eylül
4	April	Nisan	10	Oktober	Ekim
5	Mai	Mayıs	11	November	Kasım
6	Juni	Haziran	12	Dezember	Aralık

Wann kommen Sie? Im Januar.

5 Yönler

der Norden / kuzey
nördlich / kuzeyinde

Der Westen / batı
westlich / batısında

Der Osten/ doğu
östlich / doğusunda

Der Süden / güney
südlich / güneyinde

Wo liegt Aachen? Aachen liegt im Westen (von Deutschland).
Wo liegt Köln? Köln liegt nördlich von Bonn.
Köln liegt nordöstlich von Aachen.

Man ging durch das Brandenburger Tor von Osten nach Westen.
Berlin kann eine Brücke zum Osten werden.

6 1000'e kadar sayılar

100 = hundert	500 = fünfhundert	800 = achthundert
200 = zweihundert	600 = sechshundert	900 = neunhundert
300 = dreihundert	700 = siebenhundert	1000 = tausend
400 = vierhundert		

101 = einhunderteins   202 = zweihundertzwei   311 = dreihundertelf
420 = vierhundertzwanzig   435 = vierhundertfünfunddreißig

100. = **Yalın hal:** Das ist der hundertste Geburtstag,
das ist die hundertste Frage,
das ist das hundertste Buch.
Akkusativ: Er hat den hundertsten Geburtstag,
er stellt die hundertste Frage,
er kauft das hundertste Buch.

7 Yıllar

Tarih belirten rakamlar okunurken, ilk iki rakam kaçınıcı yüzyıldan sözedildiğini belirtir. Dolayısıyla okurken ilk iki rakamın ardından yüz = *bundert* sözcüğü eklenir:

911 = neunhundertelf
1871 = achtzehnhunderteinundsiebzig
1961 = neunzehnhunderteinundsechzig
1990 = neunzehnhundertneunzig